

Transparantieregister Zorg 2021 – de kengetallen

15 juli 2022

Inleiding

In het Transparantieregister Zorg worden financiële relaties tussen geneesmiddelenbedrijven en leveranciers van medische hulpmiddelen enerzijds en zorgprofessionals en zorgorganisaties (zoals zorginstellingen en patiëntenorganisaties) anderzijds openbaar gemaakt. Het publiek kan op de website met het invullen van het BIG-nummer van de zorgprofessional of het KvK-nummer van de zorgorganisatie kijken of sprake is van een financiële relatie, en zo ja, met welk kenmerk. Het betreft een algemeen kenmerk om enig zicht te krijgen op de aard van de financiële relatie. Voor de werkelijke inhoud zal de zorgaanbieder nadere informatie kunnen geven. Om het zoeken van de zorgaanbieder makkelijker te maken, zijn op de website checklijsten van BIG- en KvK-nummers gepubliceerd die in het Transparantieregister Zorg voorkomen.

Jaarlijks nemen de Stichting Code Geneesmiddelenreclame ([CGR](#)) en de Stichting Gedragscode Medische Hulpmiddelen ([GMH](#)) een steekproef uit de gemelde relaties, die nader worden onderzocht. De rapportage daarvan is te vinden op de websites van de CGR en GMH. Hieronder volgt een beschrijving van de soorten relaties die over het jaar 2021 zijn geselecteerd.

Een hoogleraar krijgt een vergoeding voor deelname aan een adviesraad, een webinar en podcast of neemt deel aan trial steering committees voor de begeleiding van een internationale geneesmiddelenstudie. Een leverancier van medische hulpmiddelen schakelt een hoogleraar in voor het geven van workshops over de toepassing van medische technologie binnen een bepaald vakgebied of betaalt een zorgprofessional voor de ontwikkeling van trainingsmaterialen. Een geneesmiddelenbedrijf draagt bij aan de opzet van een register voor een bepaalde aandoening bij ziekenhuizen en ontvangt daarvoor geaggregeerde data of sponsort een project van een ziekenhuis dat ziet op thuismonitoring van kwetsbare patiënten of een doelmatigheidsonderzoek rondom zwangerschap, geïnitieerd door een ziekenhuis. Een leverancier van medische hulpmiddelen verleent educational grants aan een zorginstelling voor een educatieprogramma van “fellows” of sponsort een wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van de toepassing van bepaalde technologieën in een specifiek vakgebied. Een geneesmiddelenbedrijf sponsort een patiëntenorganisatie voor de opzet van een webinar over een zeldzame aandoening of draagt bij aan de verbetering van de website van een patiëntenorganisatie. Een patiëntenorganisatie ontvangt bijdragen van geneesmiddelenbedrijven voor gerichte voorlichting. Als onderdeel van een groot wetenschappelijk onderzoek, sponsort een geneesmiddelenbedrijf een aantal bijeenkomsten van de betrokken onderzoekers. Een leverancier van medische hulpmiddelen sponsort een jaarlijkse terugkerende workshop die in verband met corona is omgezet in een digitale bijeenkomst. Een geneesmiddelenbedrijf sponsort een internationaal wetenschappelijk congres en organiseert een aantal satelliet-symposia. Een leverancier van medische hulpmiddelen nodigt medisch-specialisten uit voor een productgerelateerde bijeenkomst die is gericht op de toepassing van een bepaalde medische technologie.

De CGR en GMH hebben speciaal voor zorgprofessionals een website ingericht met informatie over het aangaan van financiële relaties, zie [hoeblijfikonafhankelijk.nl - Home](https://www.hoeblijfikonafhankelijk.nl).

Wat staat er in het Transparantieregister Zorg 2021?

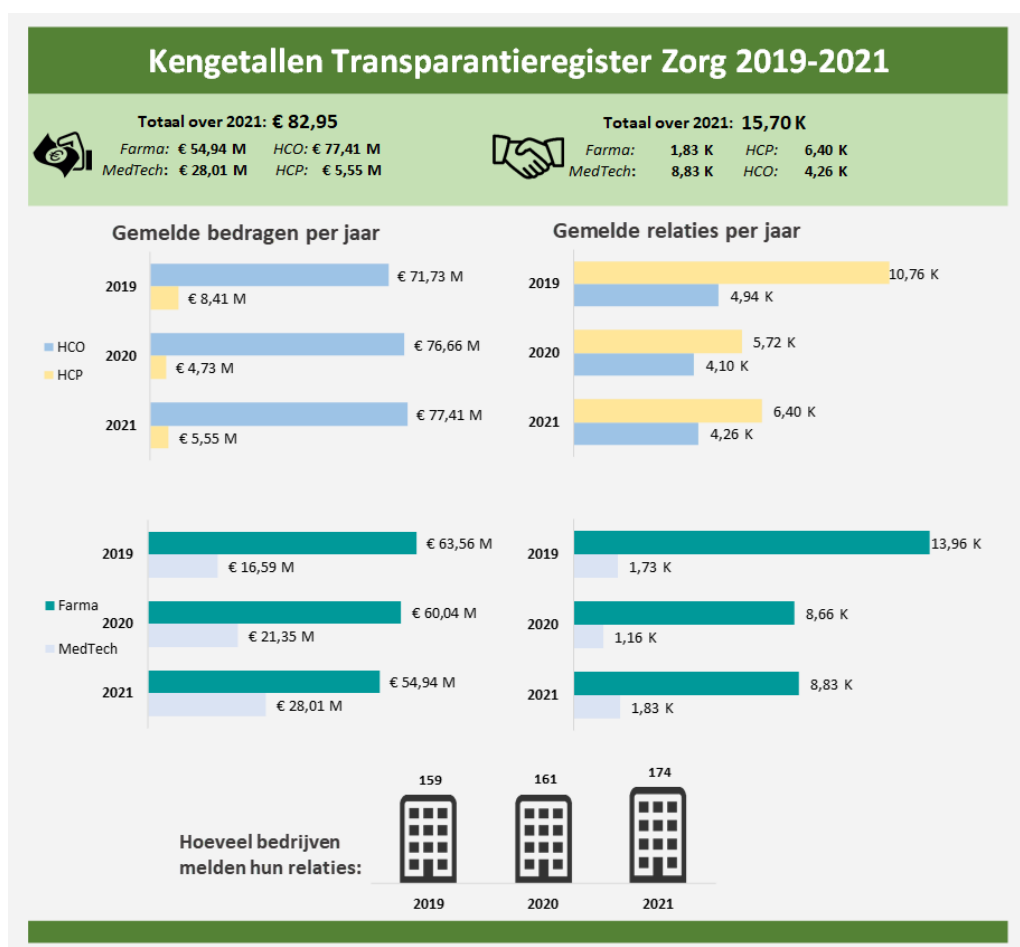
De coronacrisis had grote invloed op het aantal financiële relaties die individuele zorgprofessionals met genees- en hulpmiddelen leveranciers zijn aangegaan. Dit effect is ook waarneembaar in 2021. Het aantal relaties is ten opzichte van 2020 met 12% toegenomen (van 5.741 naar 6.460), maar dat is nog steeds beduidend minder (40%) dan ten tijde van voor de coronacrisis. De gemiddelde waarde per relatie met een zorgprofessional nam iets toe (van

€ 842 naar € 889). De vergoeding voor individuele gastvrijheid – waarbij het bedrijf bijdraagt aan de nascholing van zorgprofessionals – nam verder af en vertegenwoordigt 7% van het totaal van relaties met individuele zorgprofessionals. Meer dan 90% van de waarde van de relaties met zorgprofessionals betrof dienstverleningsovereenkomsten.

De trend van financiële relaties met zorginstellingen is stabiel. Het aantal financiële relaties (met 2%) en de gemiddelde waarde per relatie (4%) namen iets toe. De helft van de bijdragen is gerelateerd aan het organiseren van samenkomsten. De andere helft van de financiële relaties betreft de uitvoering van projecten en dienstverlening.

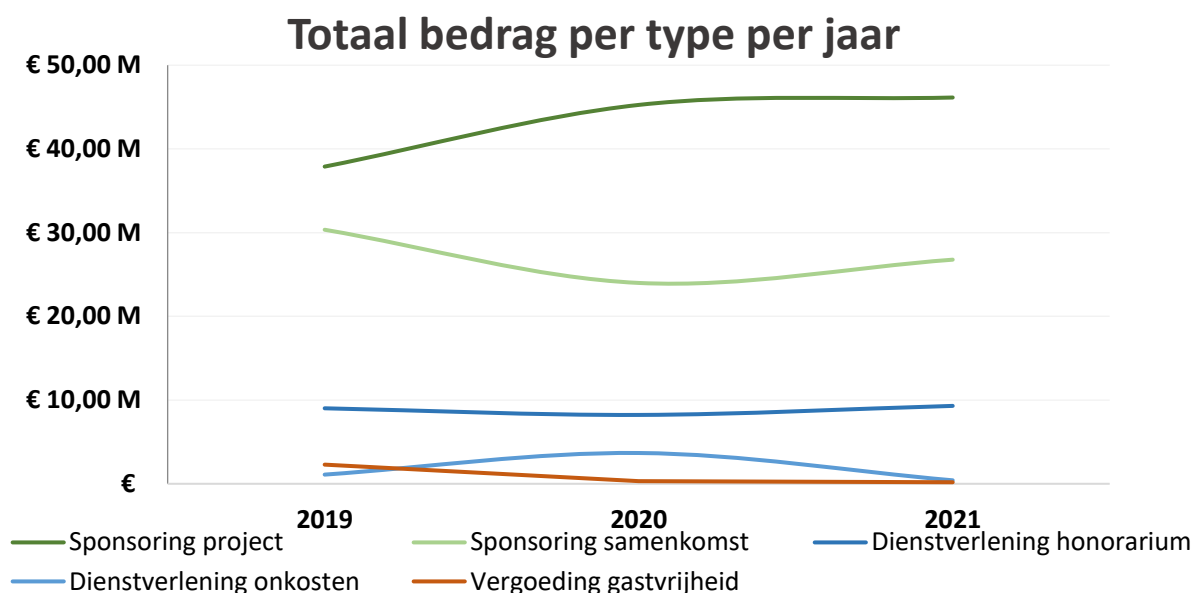
In zijn totaliteit is voor ruim € 83 miljoen aan financiële relaties gemeld (vergelijkbaar met 2020), waarvan € 5,7 miljoen met zorgprofessionals (een stijging van 19%) en € 77,7 miljoen met zorginstellingen en patiëntenorganisaties (vergelijkbaar met 2020).

De verschuiving die vorig jaar waarneembaar was tussen de sectoren, zet door. De farmasector laat wederom een daling zien van 9% (van € 60 miljoen naar € 55 miljoen), terwijl in de sector medische technologie sprake is van een stijging met 30% (van € 21 miljoen naar € 28 miljoen). De stijging is onder meer het gevolg van het feit dat de verplichting om relaties te melden onder de GMH Code is uitgebreid. Zo zijn over het jaar 2021 voor het eerst bijdragen aan bijeenkomsten meegenomen en is de groep zorgprofessionals waarover gemeld moet worden uitgebreid. Ook is het aantal medische technologiebedrijven dat heeft gemeld gestegen (76 in 2021 versus 64 in 2020). De diergeneesmiddelensector vertegenwoordigt tweehonderdduizend euro, een verdubbeling ten opzichte van 2020, maar nog steeds minder dan de helft dat in 2019 werd gemeld. Met name de bijdragen aan bijeenkomsten zijn door de coronacrisis sterk gedaald.

Het fenomeen dat door de coronacrisis samenkomsten geen doorgang hebben gevonden, is ook waarneembaar in 2021. De relatietypes “vergoeding gastvrijheid” en “dienstverlening onkosten” voor individuele zorgverleners zijn nog verder afgenomen ten opzichte van 2020. Ruim 90% van de financiële relaties met individuele zorgprofessionals betreft dienstverlening.

Meer dan 90% van de betalingen door genees- en hulpmiddelen leveranciers is gedaan aan zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties (gezamenlijk ruim € 77,7 miljoen). De onderverdeling naar soort relaties is vergelijkbaar met 2020.

De gemiddelde waarde van de relaties met individuele zorgprofessionals is ten opzichte van 2020 iets gestegen (van € 2.636 naar € 2.912), eveneens per afzonderlijke relatie (van € 842 naar € 889).

De gemiddelde waarde van de gerapporteerde financiële relaties bij zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners bedraagt in 2021 circa € 81.000, vergelijkbaar met 2020.

De getallen op een rij

Uit de gegevens 2021 die in het register zijn opgenomen, is het volgende op te maken:

- In 2021 is het aantal gecontracteerde relaties, gemeld tussen zorgverleners, zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners, patiëntenorganisaties en leveranciers van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en diergeneesmiddelen, ten opzichte van 2020 iets gestegen (naar 10.795), hetgeen nog steeds een grote daling betreft ten opzichte van 2019 (daling met een derde). Dit lijkt een gevolg van de coronacrisis. Het aantal relaties met 1.973 unieke individuele zorgverleners (voornamelijk artsen) is vergelijkbaar met 2020, maar betekent bijna een halvering ten opzichte van 2019. Het aantal relaties met 962 instellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties is ook vergelijkbaar met 2020 (en een daling van een kwart ten opzichte van 2019).
- Alle bedragen opgeteld, gaat het om een bedrag van € 83,4 miljoen dat voor het jaar 2021 is gerapporteerd aan het Transparantieregister Zorg, vergelijkbaar met 2020.
- 93% van de € 83,4 miljoen betreft financiële relaties tussen bedrijven en zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners, alsmede met patiëntenorganisaties (tezamen € 77,7 miljoen). € 5,7 miljoen heeft betrekking op relaties tussen bedrijven en individuele zorgprofessionals (een stijging van 16%).

- Het gemiddelde bedrag van een relatie tussen bedrijven en individuele zorgprofessionals is ten opzichte van 2020 iets toegenomen: € 889 per relatie, € 2.912 per persoon. Voor de samenwerking tussen bedrijven en instellingen geldt een gemiddelde waarde van circa € 18.000 per relatie en € 81.000 per organisatie (vergelijkbaar met 2020).
- Het aantal bedrijven dat financiële relaties heeft gemeld is 178, waarvan 54% leveranciers van geneesmiddelen, 43 % leveranciers van medische hulpmiddelen en 3% leveranciers van diergeneesmiddelen. In 2020 rapporteerden 165 bedrijven.
- Twee derde van de waarde van de relaties in het Transparantieregister Zorg betreft relaties met geneesmiddelenbedrijven (€ 55 miljoen). De totale waarde van de relaties met leveranciers van medische hulpmiddelen bedraagt ruim € 28 miljoen. Het aandeel van relaties met leveranciers van diergeneesmiddelen is circa 0,2% van het geheel.
- Het bedrag dat door leveranciers van medische hulpmiddelen is gemeld, is met 30% toegenomen. Geneesmiddelenbedrijven meldden 9% minder.
- Het Transparantieregister Zorg bestaat sinds 2012. Uit privacyoverwegingen worden de financiële gegevens na 3 jaar verwijderd. Dit betekent dat het openbare register op dit moment de gerapporteerde relaties bevat van de periode 2019 tot en met 2021.
- Het register werd in de periode juli 2021 tot juli 2022 geraadpleegd door ruim 12.000 unieke bezoekers, waarvan 64% nieuw en 36% terugkerend was.

Overzicht kengetallen in tabel:

	2019		2020		2021	
	HCP	HCO	HCP	HCO	HCP	HCO
Aantal relaties						
Aantal unieke HCO's / HCP's	3.757	1.226	1.835	942	1.973	962
Aantal relaties	10.876	5.044	5.741	4.150	6.460	4.335
Totale waarde	€ 8.832.112	€ 72.494.664	€ 4.835.268	€ 76.953.825	€ 5.742.018	€ 77.667.576
Gemiddelde waarde per HCO / HCP	€ 2.351	€ 59.228	€ 2.636	€ 81.779	€ 2.912	€ 80.820
Gemiddelde waarde van de relatie	€ 812	€ 14.372	€ 842	€ 18.543	€ 889	€ 17.916
Aantal met 1 relatie	1.808	606	712	435	782	445
Aantal met 2 relaties	717	220	445	181	436	160
Aantal met 3-5 relaties	782	203	445	166	464	185
Aantal met 6-10 relaties	312	99	153	83	184	79
Aantal met 11-20 relaties	100	68	65	46	76	55
Aantal met > 20 relaties	36	28	14	30	21	31
Soorten relaties						
dienstverlening honorarium	45%	11%	68%	12%	79%	13%
dienstverlening onkosten	31%	2%	22%	2%	13%	1%
sponsoring project	1%	28%	0%	37%	1%	36%
sponsoring samenkomst	0%	59%	0%	48%	0%	50%
vergoeding gastvrijheid	23%	0%	10%	0%	7%	0%

HCP = health care professional, een individuele zorgverlener

HCO = health care organisation, een zorginstelling of samenwerkingsverband waar zorgverleners in participeren of werkzaam zijn of een patiëntenorganisatie